

TÁJÉKOZTATÓ FÜZET „KORSZERŰ HATÁROK INFRASTRUKTÚRA – SIKERES KÁRPÁTOK-RÉGIÓ” „MOBI”

Projekt megvalósítási időszaka: 2020.03.01 - 2023.10.31
EU finanszírozás: 946 782 €

A projekt célja: fenntartható platform létrehozása a hatékony, határokon átnyúló személy- és áruszállítás mobilitása érdekében a közlekedési és határinfrastruktúra fejlesztésével, a kormányok és szakmai szervezetek közötti együttműködés erősítésével, amelynek célja a közlekedési kapcsolatok fejlesztése Magyarország, Ukrajna, Románia, Szlovákia határmenti régióiban.

Projekt rendezvények képei

INTÉZMÉNYI INFORMÁCIÓS PLATFORM MOBI NEMZETKÖZI KONZORCIUM

A MOBI projekt keretében egy erőteljes intézményi-információs platform és egy hatékony szakértői környezet jött létre az együttműködés, az információcseré és a legjobb gyakorlatok megosztásának megkönnyítésére a kormányzati és önkormányzati szervek, valamint az Ukrajna, Szlovákia, Magyarország és Románia határ menti régióiban működő szakmai intézmények között a stratégia- és területrendezés, a közlekedés és a határinfrastruktúra-fejlesztés területén, azzal a céllal, hogy a Kárpátok-régióban a határ mindkét oldalán az intézkedések összehangolásának fenntartható folyamata biztosítva legyen. A MOBI projekten belüli több éves együttműködés eredményeként létrejött egy vezető szakmai intézményekből álló nemzetközi konzorcium, amely a Mobilitási Terv hatékony megvalósításának, valamint a közép- és hosszú távú projekteredmények elérése nyomon követésének alapjául szolgál.

A MOBI nemzetközi konzorcium minden résztvevője kifejezte azt, hogy kész felhasználni tudását, tapasztalatát és intézményi lehetőségeit a projekt magas szintű megvalósításának biztosítására és fenntarthatóságának garantálására a Kárpátok-régióra vonatkozó mobilitási terv végrehajtásával.

Nemzeti és nemzetközi munkacsoportok alkották a Mobilitási Terv kidolgozásának és az azt követő megvalósításának intézményi alapját, hatékony eredményeket biztosítva az alapkutatások elvégzésével, aktívan részt véve a mobilitási infrastrukturális projektek fejlesztésében, valamint hazai és nemzetközi pénzügyi forrásokat vonzva azok megvalósításához.

A MOBI nemzetközi konzorcium és szakértői csoportjai a következő tagokból állnak:

MAGYARORSZÁG

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata
- Kárpátok Eurorégióért Regionális Fejlesztési Közhasznú Egyesület
- Nyíregyházi Repülőtér
- Nyíregyházi Egyetem

SZLOVÁKIA

- Kassai Önkormányzati Régió
- Kassai Műszaki Egyetem (TUKE)
- Kassai repülőtér
- Eperjes Önkormányzati Régió Közúti Igazgatósága

ROMÁNIA

- Máramaros Megyei Tanács
- Szatmár Megye Területi Közigazgatási Egysége
- Szatmárnémeti nemzetközi repülőtér
- Máramarosi nemzetközi repülőtér

UKRAJNA

- Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetsége „IARDI”:
- Kárpátalja Régió Helyreállítási és Infrastruktúrafejlesztési Szolgálat
- Kárpátaljai Regionális Állam Adminisztráció Várostervezési és Építészeti Főosztálya
- Ukrán Városok Szövetségének Kárpátaljai részlege
- Ágazatközi és Regionális Környezetvédelmi Állami Tudományos és Műszaki Központ
- Biztonság- és erőforrás megőrzés „Ökoforrás”
- Ungvári nemzetközi repülőtér.

ALAPKUTATÁSOK

A MOBI projekt keretében a nemzetközi konzorcium szakértői résztvevői alapkutatást végeztek a közlekedési infrastruktúra és a mobilitás jelenlegi állapotáról Magyarország, Szlovákia, Románia és Ukrajna határmenti régióiban. Kerekasztal-beszélgetéseket és tematikus szemináriumokat tartottak a jelenlegi állapot, a helyi közösségek igényei és fejlesztési kilátásai különböző területeinek megvitatására, beleértve a következőket:

- közlekedési infrastruktúra (utak, kerékpárutak),
- tömegközlekedés,
- vasúti összeköttetések,
- légi összeköttetések,
- vízi utak,
- meglévő és lehetséges határátkelőhelyek.

A kidolgozott alapkutatás a Határon Átnyúló Mobilitási Terv alapjául szolgál, amelynek célja a személyek és áruk mozgásának javítása és a fenntartható közlekedés támogatása a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna határregióban. A terv a következő közigazgatási egységekre terjed ki: Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye Magyarországon, Kassa és Eperjes önkormányzattal rendelkező régiók Szlovákiában, Máramaros és Szatmár megye Romániában, valamint Kárpátalja, Ivano-Frankivszk és Chernyivtsi régiók Ukrajnában.

Az alapkutatás keretében felmérték a mobilitás jelenlegi állapotát és kihívásait az ágazatokban és a célregiókban, feltárva, hogy a helyi és a régiókat összekötő utak többsége korszerűsítést és javítást igényel, valamint járdák és a kerékpárinfrastruktúra építése is szükséges.

A közúti biztonság továbbra is jelentős aggodalomra ad okot, különösen a városi területeken és azok környezetében, valamint a veszélyeztetett úthasználók, például a gyalogosok és a kerékpárosok számára. A vasúti közlekedést a legtöbb régióban a teher- utas vasúti szolgáltatások jellemzik, csekély vonzerővel és az utasok számának csökkenésével, amit az útvonalak közötti csatlakozások és a menetrend összehangoltságának hiánya okoz. Emellett jelentős figyelmet fordítottak a Kárpátok-regió légi összeköttetéseinek fejlesztésére, a nemzetközi repülőterek és a regionális/helyi repülőterek közötti együttműködés kialakítására, valamint a helyi leszállópályák bővítésére és a határokon átnyúló légiközlekedési hálózatokba való integrálására. Kiemelt figyelmet kapott a környezetbarát és alternatív üzemanyagokkal működő új közlekedési formák bevezetése.

MOBILITÁSI TERV

A projekt keretében közös, határokon átnyúló Mobilitási Terv került kidolgozásra, amely az egyes határmenti régiókra vonatkozó regionális terveket tartalmaz a közlekedés és a határinfrastruktúra, a vasúti szolgáltatások fejlesztése, a nemzetközi légitársasági szolgáltatások és egyebek területén. A Kárpát-medencében Magyarországra, Szlovákiára, Romániára és Ukrainára vonatkozó Határon Átnyúló Mobilitási Terv kidolgozása és közös megvalósítása a közlekedési- és határinfrastruktúra fenntartható és hatékony fejlesztésének stratégiai megközelítésének elfogadásával, valamint a határ mindkét oldalán működő helyi hatóságok és közlekedési intézmények tevékenységének összehangolásával valósult meg.

Ennek a dokumentumnak az a célja, hogy javítsa a személyek és az áruk áramlását, miközben nagymértékben támogatja a fenntartható mobilitási mintákat a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna határ régióban, beleértve a következő közigazgatási egységeket: Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye (HU), Kassa és Eperjeske régiók (SK), Máramaros és Szatmárnémeti megye (RO), valamint Kárpátalja, Ivano-Frankivszk és Chernyivtsi területek (UA). A nyolc közigazgatási egységet magában foglaló területre ebben a dokumentumban „határokon átnyúló régió”-ként hivatkozunk.

A Határokon Átnyúló Mobilitási Terv, a MOBI (Korszerű határok infrastruktúra - Sikeres Kárpátok Régió - támogatja az ENI CBC Program Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna 2014-2020) projekt keretében kidolgozott egyéni, megyei szintű mobilitási tervek szinergiája és korrelációja.

A Határokon Átnyúló Mobilitási Terv 13 elemből áll: Projektpartnerek, Motiváció, Stratégiai háttér, Jövőkép-2040, 7 Kulcsfontosságú irányelv a mobilitás fejlesztéséhez és javításához, Átmenet az alternatív üzemanyagokra, Következtetések és következő lépések. A mobilitás fejlesztésére és javítására vonatkozó legfontosabb irányelvek között a terv részletezi a jelentősebb kihívásokat és az aktív mobilitással foglalkozó nagyobb projekteket is (kerékpáros- és gyalogos infrastruktúra).

A Határokon Átnyúló Mobilitási Terv nehéz körülmények között jött létre, tekintettel az orosz-ukrán háborúra, amely jelentős változásokat okozott az ember- és teherforgalom terén. Ugyanakkor, ez a háború katalizálta a globális energia-, élelmiszer- és ökológiai-klimatikus válság számos közlekedési vonatkozását, valamint a katonai mobilitás iránti igényeket. Ez a stratégiai dokumentum nem csak a tágabb európai terület és a határokon átnyúló régiók közötti kapcsolatokra összpontosít, és arra, hogy ezeknek hogyan kell alkalmazkodniuk az említett új közlekedési mintákhoz, hanem kiemelten foglalkozik a határokon átnyúló együttműködés javítását célzó interregionális áramlásokkal, a területi kohézió, a fenntartható gazdasági növekedés és a jobb életminőség előmozdítása érdekében.

MOBI WEBESZKÖZ ÉS INTERAKTÍV TÉRKÉPEK

A projekt megvalósítása során rendelkezésre álló információs források felhasználásával a projektpartnerek kifejlesztették a MOBI weboldalakat, valamint interaktív térképeket készítettek. A vezető partner a www.mobi.iardi.org projekt weboldalt fejlesztette ki, míg más partnerek weboldalakat hoztak létre a projekt eredményeinek terjesztésére és a nagyközönség tájékoztatására a meglévő közlekedési infrastruktúráról, a határokon átnyúló mobilitás feltételeiről és a tömegközlekedési útvonalokról. A határon átnyúló együttműködést és interaktív térképezést szolgáló közös webes eszköz kifejlesztése a lakosság és az üzleti élet tudatosságának, valamint a tömegközlekedést igénybe vevő utasok számának növelését célozza.

Minden partner külön web-oldalt készített a projekthez „Korszerű határok infrastruktúra – Sikeres Kárpátok Régió” címmel saját weboldalán, amelyre a helyi közlekedéssel kapcsolatos releváns információkat, menetrendeket, térképeket, stratégiai dokumentumokat, sajtóközleményeket, eseményeket töltenek fel. A projekt weboldalak fejlesztését nem minden projektpartner esetében támogatta a projekt költségvetése, de ez a feladatok szerves része és a projektpartnerek kötelezettsége volt. A projektanyagok népszerűsítése és terjesztése a közösségi médián keresztül történt.

A határinfrastruktúráról, valamint a fő célcsoportok és érdekelt felek határok átnyúló vonatkozásairól a honlapon található információ, amely leírja a projekt fő céljait, és biztosítja az uniós finanszírozás felhasználásának megjelenítését és átláthatóságát, miközben támogatja a határokon átnyúló, végrehajtott projektek által elért előnyöket és eredményeket. Az éghajlatbiztos közlekedési rendszerek, a tömegközlekedési szolgáltatások, a környezetbarát technológiák, a projekteredmények és az uniós programok ismertségének növelése a célcsoportok és a nagyközönség körében projektkiadványok és anyagok, sajtótájékoztatók, prezentációk és médiaanyagok terjesztésével történt.

Link a MOBI dokumentációhoz és kártyákhoz:

UA: <https://mobi.iardi.org>

HU: <https://www.szszbmo.hu/sajtokozlemeny-0>

SK: <https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/projekt-mobi/>

RO: <https://www.cjmaramures.ro/dezvoltare/proiecte-in-curs-de-implementare/mobi-infrastructura-moderna-de-frontiera-regiune-car>

A MOBI INFRASTRUKTURÁLIS ALKOTÓELEME

A MOBI projekt az alábbi infrastrukturális elemet tartalmazza: 4,350 km hosszon kerékpárút rekonstrukciója a Tiszabökény-Péterfalva útszakaszon. Ez egy kulcsfontosságú útszakasz a célrégiók igényeinek kielégítése szempontjából a Magyarországról a Magyarország és Ukrajna közötti Tiszabecs (Magyarország) - Tiszaújlak (Ukrajna) határátkelőhelyen, a Nagypalád (Ukrajna) - Kispalád (Magyarország) határátkelőhelyre vezető kerékpárutat használó turisták turisztikai infrastruktúrájának fejlesztésében. A hatékony összeköttetésnek és a látogatók megnövekedett számának köszönhetően a gazdasági aktivitás növekedése várható, beleértve a turisztikai szolgáltatások közép- és hosszú távú bővülését a látogatók számára.

Ezek az infrastrukturális változások pozitív hatással vannak a MOBI projekt céljainak elérésére azáltal, hogy elősegítik a határokon átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztésének előrehaladását, megkönnyítik egy integrált közlekedési bázis fejlesztését, és ösztönzik a határ menti régiókban a határokon átnyúló kerékpárutak közös tervezését és fejlesztését.

A városi területeken a közös gyalog- és kerékpárutakon a kerékpárút útfelületének kialakítása beton burkolólapok (FEM) használatával jár. A külterületeken az útfelület aszfaltbetonból készül. A fogyatékossgal élő személyek lakó- és közterületekhez való akadálymentes hozzáféréseinek biztosítására vonatkozó követelmények szintén be lettek tartva. A szakaszok elején és végén járdákat építenek, valamint rámpákat és tapintható burkolólapokat telepítenek a kocsifelhajtókra és a gyalogátkelőhelyeken a népesség kevésbé mozgásképes csoportjai mobilitásának biztosítása érdekében. A munkákat környezetbarát anyagok és technológiák felhasználásával végzik, biztosítva a fenntarthatóságot és a természeti erőforrások felhasználását.

MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNYOK ELKÉSZÍTÉSE

A projekt keretében Magyarországon, Szlovákiában és Ukrajnában, megvalósíthatósági tanulmányokat és építési engedélyeket dolgoztak ki a határ másik oldalán koordinációt igénylő, határon átnyúló jelentőségű közlekedési hálózatok és helyszínek rekonstrukciójára és fejlesztésére, nevezetesen:

UKRAJNA

FS1 Megvalósíthatósági tanulmány:

A „Beregdéda (Dijda) - Beregdaróc” ukrán-magyar határon lévő leendő határátkelőhelyre vezető bekötőút megépítésének megvalósíthatósági tanulmánya keretében felmérést végeztek a Beregdaróc - Beregdéda csomópont és az M-25 autópálya Munkács-Beregszász-Luzsány (Mukachevo-Berehovo-Luzhanka) határátkelőhely közötti új útvonal kiépítésének megvalósíthatóságáról. A javasolt útvonal körülbelül 10 km hosszú, beleértve Hat falu elkerülő útjait, két különböző szintű útkezszelődéssel és öt híddal.

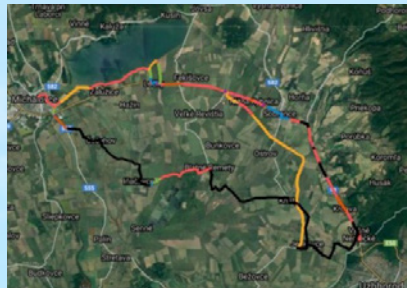
FS2 Megvalósíthatósági tanulmány:

A megvalósíthatósági tanulmányban azonosították a „Tizasalamon-Ágcsernyő” (Solomonovo-Cherna) ukrán-szlovák határon lévő, összesen 4 km hosszú leendő gépjármű-átkelőhelyhez vezető bekötőút építésének lehetőségeit.

SZLOVÁKIA:

FS1 Megvalósíthatósági tanulmány:

A megvalósíthatóság tartalmazza egy 35,012 km hosszú kerékpárút kialakításának lehetőségeit a Nagy-Revíštia-Beregszász (Velké Revíštia-Berehove) csatorna gátja mentén, majd a 19. számú, 1. osztályú út mentén Luchkába, ahol a CM051 számú Zemplínsky kerékpárútba csatlakozik.

FS2 Megvalósíthatósági tanulmány:

Megvalósíthatósági tanulmány a Nagyszelmenc (Veľké Selemence) (határ menti terület, SK/UA) - Tiszacsernyő (Čierna nad Tisou) vasútállomás kerékpáros eléréséhez, gyalogos híd a Latorca folyón.

MAGYARORSZÁG

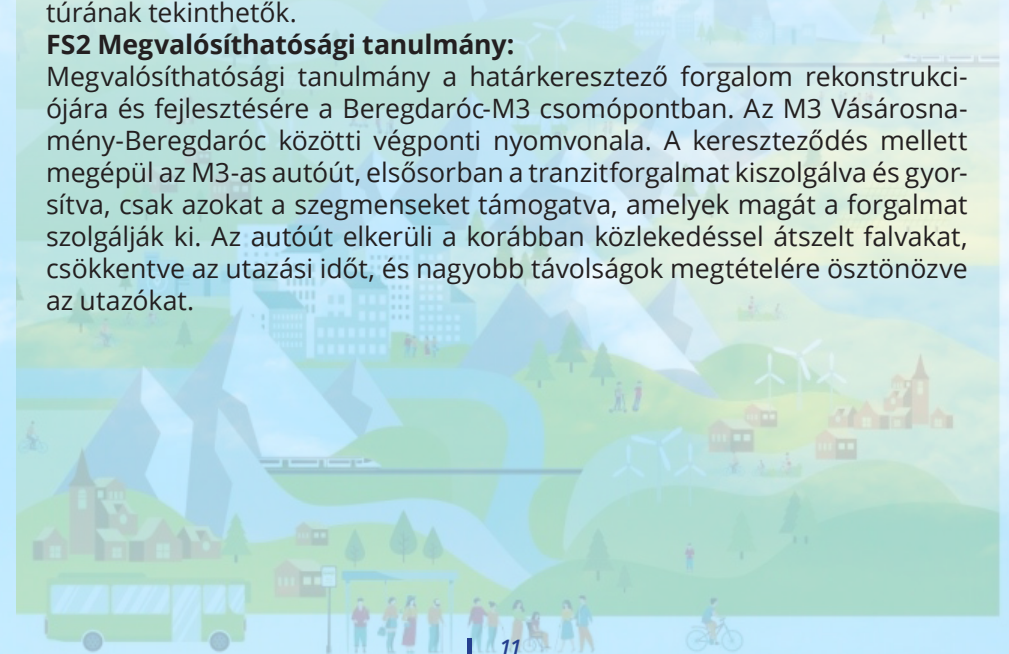
FS1 Megvalósíthatósági tanulmány:

Megvalósíthatósági tanulmány a Tisza-becs-Tiszaújlak (Vylok) határátkelőn áthaladó, határkeresztesző kerékpárútra. A kerékpárút megvalósítása a mobilitásfejlesztés keretében a helyi mobilitás, a turizmus és a környezet szempontjából indokolt lenne. Jelentősen javítaná mindkét ország állampolgárainak személyes fittségét és fizikai jólétét is. A felső-tiszai régió különösen jó helyzetben van a kerékpárút-hálózatok szempontjából, mivel az árvízvédelmi töltések kiváló kerékpáros infrastruktúrának tekinthetők.

FS2 Megvalósíthatósági tanulmány:

Megvalósíthatósági tanulmány a határkeresztesző forgalom rekonstrukciójára és fejlesztésére a Beregdaróc-M3 csomópontban. Az M3 Vásárosnamény-Beregdaróc közötti végponti nyomvonala. A kereszteződés mellett megépül az M3-as autót, elsősorban a tranzitforgalmat kiszolgálva és gyorsítva, csak azokat a szegmenseket támogatva, amelyek magát a forgalmat szolgálják ki. Az autót elkerüli a korábban közlekedéssel átszelt falvakat, csökkentve az utazási időt, és nagyobb távolságok megtételére ösztönözve az utazókat.

Projekt neve:

Korszerű határok infrastruktúra – Sikeres Kárpátok-régió (MOBI)

Vezető partner:

Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetsége „IARDI” (Ukrajna)

Partnerek:

- Kárpátalja Régió Helyreállítási és Infrastruktúrafejlesztési Szolgálata (Ukrajna)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata (Magyarország)
- Kassai Önkormányzati Régió (Szlovákia)
- Máramaros Megyei Tanács (Románia)
- Szatmár Megye Területi Közigazgatási Egysége (Románia)

Az Európai Unió tagállamai úgy döntöttek, hogy együttműködnek szakértelmükkel, erőforrásaikkal és sorsukkal. Együtt felépítették a stabilitás, a demokrácia és a fenntartható fejlődés zónáját, míg megőrizték a kulturális sokszínűséget, toleranciát és egyéni szabadságjogokat. Az Európai Unió elkötelezett az iránt, hogy megossza eredményeit és értékeit a határain kívüli országokkal és népekkel.

A Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI CBC Program 2014-2020 uniós finanszírozást biztosít a fenntartható fejlődéshez Ukrajna közös határán Magyarországgal, Szlovákiával és Romániával, segít csökkenteni az életszínvonalbeli különbségeket, és kezeli a közös kihívásokat ezen az országhatáron.

HUSKROUA/1702/7.1/0023 | info@huskroua-cbc.eu | www.huskroua-cbc.eu | www.facebook.com/huskroua.cbc

Projekt Vezető Partnere:

88018 Shvabska St., 71A, Ungvár, Ukrajna,

„IARDI” Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetsége:

Tel: +380993254990,

E-mail: ceiuzhgorod@gmail.com,

Web: www.mobi.iardi.org

Projekt Partnerként a kiadványt készítette:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata

4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

www.szszbmo.hu

Ez a kiadvány az Európai Unió támogatásával készült. Tartalma a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata kizárólagos felelőssége és nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió álláspontját.

